

Instytut Kultury Willa Decjusza

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU „OTWARTY KRAKÓW”

WYDARZENIA ZREALIZOWANE PRZEZ INSTYTUT KULTURY WILLA DECJUSZA W 2020 ROKU, KTÓRE NAWIĄZYWAŁY DO IDEI WIELOKULTUROWOŚCI LUB PROPAGOWAŁY KULTURĘ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH LUB ETNICZNYCH.

STYPENDIUM ARTYSTYCZNE IKWD

Miesięczny pobyt francuskiego artysty Pierre’a Valleta, który przebywał w Krakowie w ramach stypendium artystycznego IKWD. Jednym z efektów rezydencji była prezentacja wystawy fotografii zatytułowanej „Ciel d’hier”, będącej autorskim wyborem zdjęć. Ekspozycja przedstawiała refleksyjne i bardzo osobiste obrazy z miejsc, gdzie podróżował artysta i z dużą wrażliwością zawarł w nich zarówno najważniejsze, jak i najbardziej charakterystyczne elementy, wydobywając w genialny sposób syntezę kultury każdego kraju. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Konsulatem Generalnym Francji w Krakowie oraz Instytutem Francuskim i skierowane zostało również do francuskojęzycznych mieszkańców Krakowa.

PROGRAM ICORN

Program Rezydencjalny Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia (International Cities of Refuge Network ICORN) ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa artystom, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć we własnej ojczyźnie. W 2020 roku w ramach programu Instytut Kultury Willa gościł syryjską pisarkę – Kholoud Charaf.

REZYDENCJA W RAMACH SCHOLARS AT RISK

Rezydencja dedykowana jest naukowcom, których działalność badawcza lub życie są w zagrożeniu. Projekt realizowany we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim. W okresie od 16 listopada do 31 grudnia 2020 stypendystą SAR był prof. Candan Badem z Turcji.

„WOLNOŚĆ / FREEDOM”

Wystawa projektów multimedialnych pt.: „Wolność / Freedom” inspirowana poezją i twórczością Chulud Szaraf przygotowana we współpracy z Wydziałem Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Grupa artystów i studentów zobrazowała poetyckie słowa syryjskiej autorki i przełożyła je na język sztuki wizualnej. W zabytkowej przestrzeni Willi Decjusza zaaranżowanych zostało 11 projektów, które za pomocą nowoczesnych i różnorodnych środków wyrazu skupiały się na interpretacji m.in. wolności, jako pojęcia niemożliwego a przynajmniej trudnego do zdefiniowania i abstrakcyjnego we współczesnym świecie czy podejmowały temat poszukiwań ciepła wśród obcej społeczności. Wystawa prezentowana była od 23 do 30 lipca 2020.

VILLA ARTIS ONLINE

Majowa odsłona cyklu wydarzeń artystycznych w Willi Decjusza - Villa Artis Online przedstawiała sylwetkę muzyka i kompozytora - Wassima Ibrahima oraz wybrane utwory wywodzące się z kultury

Bliskiego Wschodu. Wassim Ibrahim pochodzi z Syrii, a dokładnie z Damaszku, od siedmiu lat mieszka w Krakowie, gdzie ukończył Akademię Muzyczną. Dzięki uniwersalnemu językowi, jakim jest muzyka pokazuje krakowskiej publiczności wartości płynące z kulturowej różnorodności. W koncercie online Wassim Ibrahim zaprezentował własne interpretacje czterech pieśni arabskich wykonywanych na instrumencie zwanym ud.

ART PIKNIK W WILLI DECJUSZA

Plenerowe wydarzenie w otoczeniu Willi Decjusza zrealizowane w dniach 24-30 sierpnia 2020, podczas którego mieszkańcom Krakowa zaprezentowana została w sposób bogaty i wszechstronny kultura ukraińska. Tygodniowy program wypełniły występy artystyczne młodzieżowych grup muzycznych, spotkania, wykłady czy też pokazy mody. Zróżnicowane działania przygotowane przez animatorów obejmowały również warsztaty teatralne, taneczne i ruchowe. W ciągu 6 dni łącznie zrealizowano min. 60 aktywności, poruszających różnorodne aspekty ukraińskiego dziedzictwa, m.in.: warsztaty literackie przybliżające zarówno sylwetki pisarzy, poetów, jak i ich twórczość oraz język i alfabet.

Podczas Art Pikniku w Willi Decjusza prezentowane były następujące wystawy:

1. „Piękno jedności” - wystawa fotografii będąca efektem projektu łączącego tradycje kulturalne i artystyczne Ukrainy i Polski. Ekspozycja została przygotowana przez Stepana Rudyka, ukraińskiego fotografa mieszkającego w Polsce, z udziałem aktorów, dziennikarzy i literatów (m.in. Andrzeja Seweryna, Daniela Olbrychskiego, Julii Fiedorczyk, Anny Seniuk, Bohdana Zadury i Justyny Sobolewskiej) występujących w autentycznych, ukraińskich strojach z przełomu XIX i XX wieku.
2. „Fotosuszarka” - interaktywna wystawa fotografii. Plenerowe atelier dla wszystkich chcących podzielić się swoim talentem, adresowana zarówno do młodych twórców, jak i fotografików z doświadczeniem.
3. „Rockit” – ekspozycja prac finalistów konkursu rysunków dziecięcych.
4. „Ukraińska Mowa” - multimedialne prace młodych, współczesnych autorów inspirowane obrazami Marii i Iwana Prymachenko.

Łącznie w zaproponowanych wydarzeniach wzięło udział 723 odbiorców oraz 40 wolontariuszy pochodzenia ukraińskiego, spośród których większość uczy się lub pracuje w Krakowie oraz innych miastach Polski.

WYSTAWA OBRAZÓW MARIII I IWANA PRYMACHENKO

Jednym z ważniejszych wydarzeń promujących kulturę i dziedzictwo Ukrainy była wystawa prac wybitnej artystki Marii Primachenko oraz jej wnuka Iwana Prymachenko. Wystawa obrazów najpopularniejszej i najwybitniejszej spośród artystek ukraińskich, zaliczanej do nurtu tzw. „sztuki naiwnej” była prezentowana w Willi Decjusza od 24 sierpnia do 6 września. W bogatej ornamentyce wystawionych dzieł można było odnaleźć wzory bliskie ukraińskim wyszywankom, powtarzające się motywy roślinne, a także dziwne i nierzeczywiste stwory, które powstały w wyobraźni artystki i odzwierciedlały jej postrzeganie świata.

KONCERT Z OKAZJI DNIA NIEPODLEGŁOŚCI UKRAINY

W ramach programu Villa Artis 24 sierpnia 2020 w Instytucie Kultury Willa Decjusza zorganizowany został koncert z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy. W koncercie wystąpili ukraińscy artyści: Vira Semerej - bandura, Anna Pletiak - skrzypce, Diana Ostrolutskaya - fortepian, Julii Ponomar - śpiew, Alla Bajewa - koncertmistrz. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Konsulatem Generalnym Ukrainy w Krakowie.

„POWRÓT DO GÓR”. SPOTKANIE Z CHULUD SZARAF

Spotkanie z syryjską poetką Chulud Szaraf, rezydentką programu ICORN oraz autorką książki „Powrót do Gór. Dziennik w cieniu wojny” wydanej w serii wydawniczej Instytutu Kultury Willa Decjusza. Spotkanie odbyło się online w ramach Conrad Festival w dniu 25 października 2020.

NOWI KRAKOWIANIE: „POLISH AMERICANS - AMERICAN POLES”

Projekt realizowany we współpracy z Konsulatem Generalnym USA w Krakowie. W ramach projektu została zrealizowana wystawa mająca na celu prezentację wpływu Polaków przyjeżdżających do USA oraz polskiej kultury na społeczeństwo amerykańskie, a także dobrodziejstw płynących z wielokulturowej struktury społecznej. Wystawa była dostępna na krakowskich Plantach, w październiku 2020, w Parku Decjusza oraz w Rzeszowie. Przy okazji wystawy zostały udostępnione materiały video promujące temat oraz nagrano trzy podcasty na temat dwujęzyczności, przeprowadzce i rozpoczynaniu życia od nowa oraz relacjach polsko-amerykańskich. Wystawę oraz materiały prezentowano w j. polskim i angielskim.

„KORONKA PAMIĘCI”

Pamięci ofiar Wielkiego Głodu na Ukrainie dedykowana została wystawa w Willi Decjusza zatytułowana „Koronka Pamięci” autorstwa Darii Aloszki. Wielkoformatowe wycinanki nawiązywały zarówno do ukraińskiej tradycji dekorowania domów, jak i do historii Wielkiego Głodu na Ukrainie, przedstawiając obrazy stworzone na podstawie wspomnień świadków – ludzi, którzy przeżyli ludobójstwo. Wystawę wzbogacił wywiad z artystką zamieszczony na stronie internetowej IKWD. Unikatowe prace ukraińskiej artystki eksponowane były zarówno w plenerze w przestrzeni arkad Willi Decjusza, jak i we wnętrzach od 26 listopada do 27 grudnia 2020.

„BIAŁORUŚ. DROGA DO WOLNOŚCI”

Wystawa fotografii dokumentujących walkę Białorusinów - protesty na ulicach Mińska, Grodna, Witebska, Mohylewa, Brześcia oraz innych małych i dużych miast. Idea wystawy zainicjowana została przez Urząd Miasta Warszawy i Dom Spotkań z Historią w celu zaprezentowania tej tematyki w wielu miastach należących do Unii Metropolii Polskich – w przestrzeni miejskiej lub w wersji wirtualnej. Miasto Kraków we współpracy z Instytutem Kultury Willa Decjusza również włączyły się w to przedsięwzięcie, przygotowując wystawę w wersji elektronicznej.

FESTIWAL WIELOKULTUROWY

Wydarzenie realizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Willa Decjusza. Cykl akcji i wydarzeń dedykowanych obcokrajowcom, którzy mieszkają w Krakowie oraz wszystkim sympatykom Krakowa wielokulturowego. Wydarzenie prezentuje kultury mieszkańców oraz angażuje krakowskie organizacje i instytucje działające na rzecz tej grupy i w danym temacie. Wydarzenia festiwalowe miały miejsce w dniach 9.11.2020-14.12.2020.

Wydarzenia online:

- Legendy i bajki z innych krajów – działania aktywizujące przedszkola i ich uczniów do poznawania bajek z innych kultur oraz przygotowania prac plastycznych inspirowanych czytаныmi tekstami.
- Wykład przygotowujący „Warsztaty malarskie w ramach Festiwalu Wielokulturowego 2020 - Nowi Krakowianie”
- Lucky Jewathon realizowany ze współpracy z FestiwALT – cykl debat i rozmów.
- „Fakty i mity o Syberii” - wykład/rozmowa z Svetlaną Baranową reprezentatką Centre for European Studies UJ.
- Warsztaty malarskie inspirowane wpływami różnych kultur.
- Spotkanie: „Od Atakamy do Pustyni Błędowskiej” spotkanie z podróżniczką, bloggerką i autorką książek z cyklu „Emerytka w podróży” - we współpracy z Centrum Aktywności Seniorów w Willi Decjusza.
- Wykład „Historia rzemiosła artystycznego oraz fenomen Marii Prymaczenko – prowadząca Złatosława Halian.

- Afryka udomowiona - spotkanie z Jolantą Mirecką o przeprowadzce do RPA w latach 90. – we współpracy z Centrum Aktywności Seniorów w Willi Decjusza.
- Warsztaty „Kwiat z rafii” – tutorial video przygotowany przez Dianę Bogach.
- Warsztaty malarskie „Pole z makami” i „Bukiet jesienny” (farby olejne) – tutorial video przygotowany przez Olgę Honcharenko.
- Liza Pleskachova, studentka relacji międzykulturowych na Uniwersytecie Jagiellońskim - jako Nowa Krakowianka – rozmowa.
- Vhiktoria Śiwa, Filipiny tak jak Kraków pełne są barwnych Festiwali. Rozmowa o filipińskiej kulturze i patrzeniu w przyszłość.
- Survival Polish - lekcja ekspresowego j. polskiego dla osób nieznających języka we współpracy ze szkołą językową Accent.
- Wielokulturowy Quiz – zorganizowany przez Koło Naukowe Kulturoznawców UJ quiz był formą podsumowania Festiwalu; uczestnicy odpowiedzieli na pytania o zróżnicowanym poziomie trudności, poznali historie i ciekawostki, mogące pogłębić wiedzę i zainteresowania dotyczące przedstawicieli różnych kultur w Krakowie. Quiz online na platformie quizziz.
- Rozmowa na zakończenie Festiwalu: Slava Frolova, Wassim, Ibrahim, Marta Bradshaw.

Akcje w ramach Festiwalu Wielokulturowego 2020 Nowi Krakowianie:

- **Wyzwanie tonguetwister** – łamańce językowe – akcja polegająca na promocji języków obcych i prezentowaniu ich trudności.
- **Wielokulturowa Biblioteka** – akcja przekazania książek przez konsulaty i placówki dyplomatyczne na rzecz Biblioteki Kraków. W ramach akcji zgromadzono ponad 300 książek od 13 instytucji.
- **Wielokulturowa ścieżka** – trasa spacerowa po Krakowie opracowana w trzech językach, prezentująca ulubione miejsca mieszkańców wraz z kontekstem historycznym.
- **Wszystkie smaki kultury** – akcja mająca na celu symboliczne wsparcie lokali gastronomicznych prezentujących oryginalną kuchnię z danego kraju.